

Tekst. Emil Ellesøe Ditzel

Frigiv Excel-arkene og del jeres sagsmapper. Tiden er inde til at lade data flyde, så både kommuner, erhvervsliv og borgere kan få mest muligt ud af dem. *Kommunen* sætter i dette nummer fokus på det milliardpotentiale, der ligger gemt på dit C-drev.

Data er guld

Teknologien er moden til at kapitalisere på alle de offentlige datasæt, der ligger hengemt i arkiverne. Flere undersøgelser viser, at både kommuner og erhvervsliv kan hente milliarder af kroner, hvis de offentlige data bliver sat fri.

Dækningsprocenten på københavnske parkeringspladser lyder ikke synderligt stimulerende på kreativiteten. Oplysningerne lå også hengemt i et arkiv og blev kun opdateret et par gange om året og brugt som grundlag for politiske beslutninger. Men snart vil de blive brugt flere gange i timen.

”Man skal se på det her, lidt ligesom man så på internettet i starten af 90’erne (...) Sådan tror jeg også, det er med de offentlige data. De afledte effekter, som vi ikke kender endnu, kan rumme meget store muligheder.”

CATHRINE LIPPERT, IT-STYRELSEN

Data om de københavnske parkeringsforhold danner grundlag for en iPhone-app, der kan fortælle brugeren, hvor i nærheden der er størst sandsynlighed for at finde en

ledig parkeringsplads. Brugeren får hjælp til at finde en parkeringsplads. Kommunen får lettet trafikken, og udviklerne af app’en kan sikkert tjene en skilling.

Parkeringsapp’en er den seneste af de - indtil videre - få eksempler på de muligheder, der ligger i de offentlige data. Udfordringen er at give de rette data videre til lige præcis de borgere, myndigheder og firmaer, som kan bruge dem til at skabe merværdi.

”Jeg tror, at vi teknologimæssigt er nået et modeniveau, hvor vi kan begynde at udnytte alle de data, man har samlet sammen gennem lang tid i det offentlige,” siger Cathrine Lippert, der er specialkonsulent i IT- og Telestyrelsen og en af personerne bag styrelsens projekt ’Offentlig Data i Spil’.

27 milliarder euro

Det var dem, der formidlede kontakt mellem Københavns Kommune og udviklerne af parkeringsapp’en. ’Offentlig Data i Spil’ er netop sat i søen for at bygge bro mellem myndigheder, der har data, og dem, der kan genbruge det.

Og der skulle være nok at tage fat på. EU estimerer, at erhvervslivet årligt kan tjene 27 milliarder euro ved frigivelse offentlige data. For to

Find et toilet

På beta.findtoilet.dk kan man finde de offentlige toiletter. Indtil videre er det kun en betaversion med informationer om offentlige toiletter i København, men udvikleren Tine Müller håber, at resten af landets kommuner vil gå ind på hjemmesiden og taste informationer om deres offentlige toiletter ind.

Tine Müller er 62 år og kom på ideen på et af sine mange besøg i København.

”Jeg bor i Lyngby, og når jeg tog ind til København, var det et problem hver gang, at jeg ikke vidste, hvor jeg kunne finde et offentligt toilet. Så blev jeg nødt til at sætte mig på en beværtning og drikke en sodavand eller øl - og så går der jo ikke lang tid, inden man skal på potten igen,” fortæller Tine Müller.

Hun vandt 100.000 kroner på sin idé fra den konkurrence, som IT- og Telestyrelsen udskrev. De er alle brugt på udviklingen af hjemmesiden.

uger siden udgav IT- og Telestyrelsen rapporten ’Kvantificering af værdien af åbne offentlige data’, som peger på muligheder på over 20 milliarder kroner.

”Man skal se på det her, lidt ligesom man så på internettet i starten af 90’erne. Dengang vidste man ikke, hvad det kunne føre til, og derfor var det svært at prissætte. Sådan tror jeg også, det er med de

offentlige data. De afledte effekter, som vi ikke kender endnu, kan rumme meget store muligheder,” siger Cathrine Lippert.

Mulighederne ligger ikke bare i, at det offentlige giver data til det private erhvervsliv. Der er i høj grad også perspektiver i, at data flyder mere myndighederne imellem. Ikke mindst i kommunerne, hvis man mener det alvorligt

med digitaliseringen. Derfor har KL’s firma KOMBIT startet projektet Dataadgang.

Nødvendig udvikling

De arbejder hen imod at standardisere informationer, så man kan slippe uden om problemer med, at fagsystemer ikke kan tale sammen, og kommuner har skullet betale penge for egne informationer til leverandørerne. Resultatet

er, at sagsbehandlere i høj grad har ’håndbåret’ informationer imellem systemer og myndigheder, som KOMBIT selv udtrykker det.

I IT- og Telestyrelsens rapport bliver den manglende udveksling af data imellem kommunale, regionale og statslige sundhedsmyndigheder udpeget som den største synder i tab af effektivitet og produktion. Men det er

”Jeg tror, at vi teknologimæssigt er nået et modenhedsniveau, hvor vi kan begynde at udnytte alle de data, man har samlet sammen gennem lang tid i det offentlige.”

CATHRINE LIPPERT, SPECIALKONSULENT I IT- OG TELESTYRELSEN

Næste uges tema »
miljø & teknik

Se hele temaoversigten for 2011 på
www.kommunen.dk/side/annoncer

FOTO: COLOURBOX

langtfra det eneste område:

”Grunden til, at der er så meget fokus på dataadgang nu, er, at det er en forudsætning for digitaliseringen af den offentlige sektor. Hvis man vil lave selvbetjening, straksafgørelser og effektivisere arbejdsgangene, så er det nødvendigt at få data til at flyde lettere mellem systemer. Det har altid været et ønske, men nu er det en nød-

vendighed,” siger Mahdad Fahimi, der er projektchef hos KOMBIT.

Rudi Kragh er idémanden bag et andet projekt, der bruger offentlig data til at beregne mulige energibesparelser hos borgere. Han mener også at det er den politiske dagsorden med fokus på blandt andet det økonomiske pres, der har gjort udslaget.

”Da jeg fik min idé i 2005,

troede folk ikke på det. Man efter klimadagsordenen og krisen satte ind, var det pludseligt interessant med en løsning, der både kunne spare CO₂, penge og arbejdspladser til de lokale håndværkere. Men de tekniske forudsætninger var der også for fem år siden,” fortæller Rudi Kragh. Tendensen med at åbne dataadgangen startede ikke i Danmark. Obama satte fokus

”Hvis man vil lave selvbetjening, straksafgørelser og effektivisere arbejdsgangene, så er det nødvendigt at få data til at flyde lettere mellem systemer. Det har altid været et ønske, men nu er det en nødvendighed.”

MAHDAD FAHIMI, PROJEKTCHEF, KOMBIT

på det som noget af det første som præsident. Regeringen udskrev konkurrencen Apps For Democracy, hvor man lagde en masse ny data ud og bad folk om at udvikle programmer på basis af dem.

Lavthængende frugter

Hovedideen var at gøre de statslige myndigheder transparente og imødekomme den skepsis mod det offentlige, man kan finde i USA. I England tog man den samme idé op under navnet ’Show Us A Better Way’. Her skulle de nye data bruges til at forbedre velfærden, nu hvor der skulle skæres.

Da ’Offentlig Data i Spil’ udskrev konkurrencen, var det under en parole om vækst og produktivitet:

”Fokus i Danmark lige nu er at øge vækst og produktiviteten. Derfor har vi lagt det fokus på projektet. At det også skaber transparens og bedre velfærd er sidegevinster,” fortæller Cathrine Lippert fra IT- og Telestyrelsen.

Både hun og Mahdad Fahimi understreger dog, at man i Danmark skal tage meget hensyn til personoplysninger og datatilsyn. I rapporten ’Kvantificering af værdien af åbne offentlige data’ bliver der nævnt eksempler på, hvordan banksektoren og lægemiddelindustrien ønsker at bruge personlige oplysninger kunne bruge informationer om borgernes økonomi og helbred.

”Det offentlige skal ikke til at dele ud af personlige oplysninger. Derimod skal vi bringe alle de ikke-personfølsomme data i spil, så vi kan plukke de lavthængende frugter og gøre myndighederne opmærksomme på mulighederne,” fortæller Cathrine Lippert. ●

Kommuner og åbne data

Data giver energibesparelser

Husetsweb.dk er et af de bedste eksempler på, hvordan offentlige data kan danne grundlag for en forretningsmodel, som gavner flere parter. Hjemmesiden fungerer sådan, at den samler en masse data fra blandt andet BBR og forsyningsselskaberne omkring det enkelte hus. På den måde kan borgeren få en detaljeret energireguleringsplan.

Forretningsmodellen er, at kommune, forsyningsselskab og det lokale erhvervsliv sammen betaler en licens til Husets Web for at borgerne i kommunen kan bruge servicen.

”Kommunerne er blevet pålagt at være opmærksomme på energiforbruget hos borgerne i kommunen. Forsyningsvirksomhederne vil gerne spare på energien, og det lokale erhvervsliv er interesseret i renoveringsopgaver. På den måde er det en win-win-win-win-situation, hvis man også tæller borgeren med,” fortæller Rudi Kragh, der er idémanden bag husetsweb.dk.

Cykelruteplanlægger

FOTO: COLOURBOX

På **cyclecopenhagen.dk** kan man planlægge sin cykelrute igennem København og Frederiksberg efter forskellige kriterier. Man kan gå efter cykelsti, grøn rute, stilhed, eller mindst trafik – eller man kan kombinere de forskellige kriterier.

De forskellige kriterier kan lade sig gøre, fordi udvikleren Brian Haunstrup har indhentet data fra blandt andet Københavns Kommune om trafiktælling og cykelsti. Det har han kombineret med tal om støj fra Danmarks Miljøundersøgelser. Han udviklede ideen som en del af sit speciale fra geografi og har siden arbejdet på projektet i hans webbureau Klikbart.

”På studiet arbejdede vi med nogle af de her data, og jeg har fået øjnene op for, hvordan man kan benytte dem til noget andet. Mange havde før prøvet at lave en cykelruteplanlægger, så udfordringen er også at arbejde med de data, man har,” siger Brian Haunstrup, der endnu ikke har fundet investorer og samarbejdspartnere til at gøre sitet til en reel forretning.